

Dalmau

Muntanyola

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: El Castell de Muntanyola
Emplaçament Mas el Dalmau s/n. Trencant senyalitzat a BV-4317. 08505. Muntanyola.

Coordenades:

Latitud: 41.89944
Longitud: 2.17446
UTM Est (X): 431523
UTM Nord (Y): 4638941

Classificació

Número de fitxa 08129-7
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern
Segle XII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA 23136
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00003
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dt., 10/10/2006 - 02:00

Descripció

Estil civil format per una masia de planta rectangular coberta a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana, en la qual hi ha un gran portal adovellat de pedra que es caracteritza pel seu color rogenc. Aquest portal es troba descentrat del centre de la façana. A la part dreta hi ha un cos de construcció recent que fou l'antic porxo de tres pisos. Adossat a aquest hi ha una cabanya. La casa està construïda aprofitant el desnivell del terreny, i està envoltada per un mur de pedra amb dos portals d'accés a la lliça. Algunes de les reformes realitzades no han respectat l'estructura original de part del mas. Construïda bàsicament amb pedra, la façana conserva restes d'arrebossat.

Observacions:

El mas conserva el forn d'una bòbila i rajols cuits en el mateix. Té la capella de Sant Isidre, a la qual s'accedeix des del mas.

Història

Segons ens han explicat els propietaris la masia, havia tingut més de 20 masoveries per les rodalies. Avui conserva només l'Arisa, un mas rònc a poca distància del mas. Entre les que va perdre figuren: les Planes (Collsacabra), Ventallola (Santa Eulàlia de Riuprimer), Torrents (Santa Eulàlia de Riuprimer), etc. La casa conserva documentació que fa referència al segle XIII. Es manté el mateix llinatge dels Dalmau, per bé que es va perdre el cognom a la passada generació. Otorgament a Joan Dalmau del privilegi de ciutadà honrat de Barcelona: El 27 de gener de 1679 es reuneixen Jaume Rovira com a batlle, Jaume Roca com a jurat i Josep Tresserra com a jurat i Pere Castell com a Jurat. D'altra banda, Joan Dalmau veí de Muntanyola i pertanyent a la parròquia de Santa Eulàlia de Riuprimer, ha estat citat per part del notari públic Vicens i del notari Joan Francesc Vila en representació del rei Carles II qui a atorgat a Joan Dalmau, en data de 30 de febrer de 1678 el privilegi de ciutadà honrat de Barcelona. Amb el privilegi de gaudir de tota la franquesa, llibertats, preheminències, igual que totes les persones de estaments militars de ciutadans honrats de Barcelona. Han de gaudir d'això, ell i llurs bens siguin franques o immunes i ha de rebre el tracte de ciutadà honrat de Barcelona ell i llurs descendents de via masculina. Queda lliure de servituds i devents de les cases i bens que posseeix dins el terme de Muntanyola. I si no és així, recau contra el batlle i jurats i els seus descendents en el càrrec, guanys, gastos i despesa i la pena de mil florins d'or d'Aragó. Es dona permís per habitar en el terme de Muntanyola a Joan Dalmau com a ciutadà honrat de Barcelona el dia 27 de gener de 1679. Fou registrat en el registre verbal comú de la vegueria de Vic i Osona el dia 25 de febrer de 1679 i així Joan Dalmau es convertí en l'únic ciutadà honrat de Barcelona de Muntanyola. La denominació de ciutadà honrat de Barcelona es generalitzà a partir del segle XIV. Aquests posseïen propietats rústiques, figurant en la comissió de propietaris rurals establerta al segle XV per fer cara a l'agitació remença. Posseïdors de fortuna monetària invertien en vaixells i en negocis mercantils però lentament sanaren decantant a aplicar el capital en títols del deute públic municipal. Gestionaven el govern municipal fins l'entrada de mercaders, artistes i menestrals. L'any 1510 la matrícula de ciutadans honrats de Barcelona comptava amb un centenar de membres, els equiparava als cavallers en tots llurs privilegis, fora el de pertànyer al braç militar. Van establir lligams de sang i arribaren a construir una sola classe dirigent urbana, es regien per les normes de cavalleria i portaven armes i ostentaven blasó. El primogènit es mantenia en l'establiment de ciutadà honrat i els fills menors entraven a formar part de l'estament militar. La concessió de privilegis de ciutadà honrat a partir del segle XVI motivà la diferenciació entre el ciutadà insaculat o de matrícula, el de privilegi o rescripte. Al principat els de privilegi foren equiparats als de matrícula a partir del 1620.

Bibliografia

AADD. (1986). "Muntanyola" a Gran Geografia Comarcal. (Osona i Ripollès). Barcelona: 106. AADD. (2000). Muntanyola. Revista trimestral n. 22. setembre 2000. Ajuntament de Muntanyola. Muntanyola: 8. PLADELASALA, J. (1953). "La parròquia de Muntanyola" a AUSA vol 1, n.4. Vic: 153-157. TORRENT, C. (1982). El Dalmau. Inventari Patrimoni Arquitectònic. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Inèdit. <http://www.eldalmau.com/>

